

COROCZNA ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI - ROK 2023

Urząd Miasta Biała Podlaska
Wydział Gospodarki Komunalnej
i Ochrony Środowiska
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 3
21-500 Biała Podlaska

1. Wprowadzenie

1.1. Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Biała Podlaska, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych miasta w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 t.j.), gdzie określony został wymagany zakres takiej analizy. Zakres przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się z rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzanym przez gminę, na podstawie art. 9q. Sporządzona analiza podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu Miasta Biała Podlaska.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.

1.3. Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami

Przy sporządzaniu niniejszej analizy opierano się o dokumenty o charakterze strategicznym, tj.:

1. „Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego 2022” przyjęty uchwałą Nr XXIV/349/2016 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 2 grudnia 2016 r.,
2. Uchwała Nr XXIV/350/2016 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego 2022” (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2016 r., poz. 5306 z późn. zm.),
3. Krajowy plan gospodarki odpadami 2022 przyjęty uchwałą Nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. (M.P., poz. 784),

a także ustawy i akty wykonawcze dotyczące problematyki gospodarki odpadami, tj.:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r., poz. 399 t.j.),
3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412),
4. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1530),
5. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz. 10),
6. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2021 r., poz. 906).

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 roku, gminy dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza powinna zawierać następujące informacje:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) wysokość kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

2. Liczba mieszkańców miasta Biała Podlaska

Liczba mieszkańców miasta Biała Podlaska, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r., wynosi 55.521 - na podstawie danych z Ewidencji Ludności Miasta Biała Podlaska.

3. Odpady komunalne wytwarzane na terenie miasta Biała Podlaska

3.1. Zasady postępowania z odpadami komunalnymi w roku 2022

Zgodnie z nowelizacją przepisów, z dniem 1 lipca 2013 r. to gminy stały się właścicielem odpadów wytwarzanych przez ich mieszkańców i to na nich spoczywa obowiązek zorganizowania sprawnego i szczelnego systemu gospodarki odpadami. W całym kraju system gospodarowania odpadami miał zostać uporządkowany i poddany ściślejszej kontroli. W nowym systemie gospodarowania odpadami to gminy w drodze przetargu wybierają firmę, która odbiera odpady od mieszkańców oraz zagospodarowuje odebrane odpady. W zamian za usługę mieszkańcy zobowiązani są wносить opłatę za gospodarowanie odpadami na rzecz gminy.

Wprowadzane zmiany w przepisach, miały na celu zwiększenie ilości odzyskiwanych surowców wtórnych, ograniczenie składowania odpadów na wysypiskach oraz zmniejszenie

zjawiska pozbywania się odpadów komunalnych w sposób nielegalny i niekontrolowany, np. poprzez podrzucanie ich do lasu, czy spalanie w piecach.

W roku 2023 Straż Miejska w Białej Podlaskiej przeprowadzała kontrole nieruchomości zamieszkałych i tzw. „mieszanych” w zakresie posiadanych umów, prawidłowości pozbywania się odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych i stanu porządkowego posesji. Przeprowadzono 172 kontrole posesji.

Zgodnie z podjętymi uchwałami, systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Biała Podlaska zostali objęci wszyscy mieszkańcy oraz nieruchomości „mieszane”, czyli takie, gdzie przy zabudowie mieszkaniowej prowadzona jest działalność gospodarcza. Do systemu opłatowego nie zostały włączone nieruchomości niezamieszkałe m.in.: biura, urzędy, szkoły, placówki handlowe, usługowe. Właściciele tych nieruchomości mają obowiązek zawarcia umów indywidualnych.

Zgodnie z uchwałą Rady Miasta Biała Podlaska nr XXX/98/21 z dnia 29 listopada 2021 r. (Dz. Woj. Lubelskiego poz. 5788) w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemniki w 2023 r. obowiązywała metoda obliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od ilości zużytej wody z danej nieruchomości. Podstawę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi średniomiesięczne opomiarowane zużycie wody za okres od stycznia do grudnia roku poprzedzającego rok złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Obliczenia dokonywane są w oparciu o odczyt z wodomierza głównego, z wyłączeniem wody odrębnie opomiarowanej (zużytej na inne cele niż bytowe np. podlewanie ogrodu). W przypadku braku opomiarowania zużycia wody na nieruchomości, lub gdy na nieruchomości używana jest woda z własnego ujęcia oraz nieruchomości nowo nabytych podstawą ustalenia opłaty jest przeciętna norma zużycia wody wynosząca 3 m³ miesięcznie na osobę zamieszkujejącą nieruchomość.

Na mocy wyżej wymienionej uchwały stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów wynosi **5,72 zł/m³** zużytej wody, natomiast w przypadku stwierdzenia braku segregacji właściciele nieruchomości będą obciążani podwyższoną opłatą w wysokości: **17,16 zł/ m³** zużytej wody.

W przypadku nieruchomości zamieszkałych, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, tzw. mieszanych, w roku 2023 obowiązywał system łączony tj. opłata stanowiła sumę iloczynu ilości zużytej wody z danej nieruchomości i stawki opłaty za 1 m³ zużytej wody oraz liczby pojemników z odpadami komunalnymi pochodzącymi z działalności gospodarczej i stawki opłaty za te pojemniki.

3.2. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Biała Podlaska

Uchwałą Nr IX/105/19 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 30 października 2019 r. został przyjęty „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Biała Podlaska” (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 6134 ze zm.), w którym określono zasady gospodarowania odpadami komunalnymi, m. in.:

1. Na terenie miasta Biała Podlaska bezpośrednio od mieszkańców odbierane są następujące selektywnie zebrane frakcje odpadów komunalnych:
 - papier,
 - szkło,

- metale, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- bioodpady,
- frakcja mokra,
- popiół.

Ponadto właściciel nieruchomości zobowiązany jest także do zbierania w sposób selektywny następujących odpadów:

- przeterminowane leki i chemikalia,
- meble i odpady wielkogabarytowe,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte opony,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- odpady niebezpieczne,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,
- odpady tekstyliów i odzieży.

2. Zasady w zakresie prowadzenia selektywnego zbierania i odbierania odpadów:

1. papier - należy umieszczać w odpowiednich workach lub pojemnikach do selektywnej zbiórki odpadów lub dostarczyć do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), odpady opakowaniowe, jeżeli rodzaj materiału na to pozwala przed wrzuceniem do pojemnika lub worka należy trwale zgnieść, tak by zachowały zmniejszoną objętość;
2. metale, tworzywa sztuczne i odpady wielomateriałowe - należy umieszczać w odpowiednich workach lub pojemnikach do selektywnej zbiórki odpadów lub dostarczyć do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), odpady opakowaniowe, jeżeli rodzaj materiału na to pozwala przed wrzuceniem do pojemnika lub worka należy trwale zgnieść, tak by zachowały zmniejszoną objętość; opakowania po żywności i inne, które uległy zabrudzeniu, należy przed włożeniem do pojemnika opróżnić z resztek;
3. szkło opakowaniowe – należy umieszczać w odpowiednich workach lub pojemnikach do selektywnej zbiórki odpadów lub dostarczyć do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK);
4. szkło drzwiowe, okienne i lustra - należy dostarczyć do punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK);
5. bioodpady – (odpady zielone pochodzące z pielęgnacji terenów zielonych na nieruchomościach zamieszkałych) należy umieszczać w odpowiednich workach lub pojemnikach do selektywnej zbiórki odpadów lub dostarczyć do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK);
6. frakcja mokra - należy umieszczać w odpowiednim workach lub pojemnikach do selektywnej zbiórki odpadów;
7. popiół - należy umieszczać w odpowiednim pojemniku do selektywnej zbiórki odpadów;
8. przeterminowane leki - należy umieszczać w specjalnych pojemnikach ustawionych w wyznaczonych aptekach na terenie miasta Białą Podlaska;
9. chemikalia i inne odpady niebezpieczne (farby, kleje, rozpuszczalniki, odpadowe oleje, pozostałości po środkach ochrony roślin i opakowania po tych środkach i innych

- niebezpiecznych używanych w gospodarstwie) - należy dostarczyć bezpośrednio do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK);
10. meble i odpady wielkogabarytowe – należy dostarczyć do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK);
 11. zużyte baterie – należy umieszczać w specjalnych pojemnikach ustawionych na terenie miasta lub przekazywać placówkom handlowym prowadzącym ich sprzedaż detaliczną;
 12. żarówki, świetlówki – należy przekazywać placówkom handlowym prowadzącym ich sprzedaż detaliczną lub dostarczyć do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK);
 13. zużyte akumulatory - należy przekazywać placówkom handlowym prowadzącym ich sprzedaż detaliczną lub dostarczyć do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK);
 14. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – należy przekazywać placówkom handlowym prowadzącym ich sprzedaż detaliczną lub dostarczyć do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK);
 15. zużyte opony - należy dostarczyć do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK);
 16. odpady budowlane i rozbiórkowe – pochodzące z remontów w istniejących obiektach budowlanych, z terenu nieruchomości zamieszkałych – odbierane są w zależności od potrzeb, po zgłoszeniu telefonicznym do przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne lub należy przekazywać do punktu selektywnej zbiórki odpadów (PSZOK);
 17. odpady z rozbiórek, budowy i działań inwestycyjnych innych niż wskazane w pkt. 16 - należy przekazywać uprawnionym podmiotom świadczącym usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów realizującym usługę poza gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
 18. odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki – należy dostarczyć do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK);
 19. odpady tekstyliów i odzieży – należy dostarczać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK).
3. Rodzaje i minimalną pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, warunki rozmieszczenia tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.
 4. Częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości.

3.3. Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

Zgodnie z uchwałą nr IX/106/19 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 30 października 2019 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2023 r. poz. 1568), na terenie miasta w 2023 r. funkcjonowały dwa Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK):

1. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów przy ul. Ekologicznej 1, prowadzony przez Białskie Wodociągi i Kanalizacja „WOD – KAN” Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Narutowicza 35A, 21-500 Biała Podlaska;

2. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Rzeźnianej 31, prowadzony przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „KOMUNALNIK” Sp. z o. o. z siedzibą przy Al. Jana Pawła II 33, 21-500 Biała Podlaska.

Do PSZOK – ów mieszkańcy mogą dostarczać odpady takie jak: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, bioodpady, chemikalia i inne odpady niebezpieczne, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, żarówki, świetlówki, odpady tekstyliów i odzieży, odpady budowlane i rozbiórkowe – pochodzące z remontów w istniejących obiektach budowlanych, nie wymagających uzyskania pozwolenia na budowę z terenu nieruchomości zamieszkałych.

Ponadto na terenie miasta Biała Podlaska zlokalizowanych jest 12 specjalistycznych czerwonych pojemników przeznaczonych do zbierania małogabarytowego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, sprzętu informatycznego i telekomunikacyjnego oraz zużytych baterii i akumulatorów. Dzięki temu mieszkańcy zyskali dodatkową możliwość bezpiecznego i szybkiego pozbycia się elektrycznych śmieci ze swoich domów i mieszkań.

4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie miasta Biała Podlaska

Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych i zebranych na terenie miasta Biała Podlaska w 2023 r. wynosiła **23.606,1185 Mg**, z czego odebrano 20.455,754 Mg, do Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych dostarczono 1.822,81 Mg, inne podmioty zbierające odpady zebrały 1.327,5545 Mg. Masę odpadów z podziałem na poszczególne kody uwzględniają poniższe tabele:

Tab. 1 Odpady komunalne odebrane przez podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej:

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa Mg
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	865,8900
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	13,1800
15 01 06	Zmieszane odpady opakowania	5356,9600
15 01 07	Opakowania ze szkła	1074,7600
16 01 03	Zużyte opony	2,7100
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	1015,5000
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	360,5600
20 01 01	Papier i tektura	1,8400
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	5467,1200
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,5200
20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,1200
ex 20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny - popiół	1157,3400
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	700,0400

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi – rok 2023

20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	3539,3800
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	76,8200
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	529,6040
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	161,5900
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	129,8200
	RAZEM	20.455,7540

Tab. 2 Odpady komunalne zebrane w Punktach Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych:

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa Mg
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	3,6200
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,5000
16 01 03	Zużyte opony	86,5900
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	256,7000
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	2,3800
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	721,2600
20 01 10	Odzież	8,8600
20 01 11	Tekstylia	7,8300
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami	0,1000
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki ⁵)	8,9700
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	4,7800
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	187,4600
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	533,7600
	RAZEM	1.822,8100

Tab. 3 Odpady komunalne zebrane przez inne podmioty zbierające odpady komunalne:

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa Mg
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	249,6450
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	15,8750
15 01 04	Opakowania z metali	92,2115
17 04 01	Miedź brąz mosiądz	80,3640
17 04 02	Aluminium	173,0220
17 04 03	Ołów	1,7810
17 04 04	Cynk	0,7000
17 04 05	Żelazo i stal	713,9560
	RAZEM	1327,5545

5. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania

Zgodnie z zapisami art. 3b ust.1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 t.j.) w 2023 r. gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35 % masy wytworzonych odpadów. Miasto Biała Podlaska osiągnęło poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości 35,38%, tym samym wywiązało się z obowiązku osiągnięcia w/w poziomu.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 roku w sprawie ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412) do dnia 16 lipca 2020 r. gminy były zobowiązane do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 35 % całkowitej masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku. Nie ustalono żadnych nowych wymagań dotyczących ograniczenia składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji po tym terminie. Miasto Biała Podlaska za 2023 r. osiągnęło poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w wysokości 18,52 %.

Ponadto w myśl art. 3b ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości 30 % wagowo – za każdy rok w latach 2025–2029. Sam obowiązek osiągnięcia określonych poziomów składowania odpadów komunalnych będzie obowiązywać od 2025 r., jednakże informacje o osiągniętym poziomie składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych od 2020 gminy mają obowiązek przekazać w rocznym sprawozdaniu składanym do Marszałka Województwa. Miasto Biała Podlaska za 2023 r. osiągnęło poziom składowania w wysokości 19,95 %.

6. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i mieszanych położonych na terenie miasta Biała Podlaska jest zobowiązany do przekazywania odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej. Taką instalacją dla miasta Biała Podlaska jest Zakład Zagospodarowania Odpadów przy ul. Ekologicznej 1 w Białej Podlaskiej prowadzony przez Bialskie Wodociągi i Kanalizację „WOD-KAN” Sp. z o.o. Powyższy zakład posiada następujące rodzaje instalacji:

- instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielenia ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku,
- instalacja do kompostowania odpadów zielonych,
- instalacja demontażu odpadów wielkogabarytowych,
- instalacja zagospodarowania odpadów budowlano-remontowych.

Wskaźnik efektywności ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania dla miasta Biała Podlaska wyniósł 18,52 %. Świadczy to o tym, że w Białej Podlaskiej możliwości przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji są bardzo duże, znacznie przekraczające przeciętne polskie uwarunkowania, spełniające wszystkie wymogi prawa i zapisy wojewódzkiego planu gospodarki odpadami. Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych przy ul. Ekologicznej w Białej Podlaskiej z odpadów o kodzie 20 02 01 (odpady ulegające biodegradacji), w instalacji do kompostowania odpadów zielonych, wytwarza środek poprawiający właściwości gleby (KOMPOST SELEKT-OPTYMAL). Spółka posiada decyzję nr G-577/16 wydaną przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na wprowadzanie do obrotu produktu KOMPOST SELEKT-OPTYMAL, dzięki czemu możliwe jest uwzględnienie bioodpadów w sposobie obliczania poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

7. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Do projektu „Planu gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2028“, zostały zgłoszone następujące potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi:

1. Instalacje komunalne do mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych planowane do rozbudowy lub modernizacji:
 - Zakład Zagospodarowania Odpadów przy ul. Ekologicznej 1 w Białej Podlaskiej – dobudowa nowej kabiny preselekcji, modernizacja NIR celem lepszego odseparowania frakcji palnej, modernizacja części biologicznej, zakup maszyn oraz środków transportu - planowane po rozbudowie/modernizacji moce przerobowe: część mechaniczna (dla odpadów o kodzie 20 03 01) – 41.500 Mg/rok, część biologiczna – 25.000 Mg/rok – planowany rok rozpoczęcia – 2024 r.
2. Instalacje komunalne do składowania odpadów planowane do rozbudowy lub modernizacji:
 - Zakład Zagospodarowania Odpadów przy ul. Ekologicznej 1 w Białej Podlaskiej – Rozbudowa i przebudowa II kwatery składowiska odpadów w Białej Podlaskiej – planowany rok rozpoczęcia - 2024 r.;
 - Zakład Zagospodarowania Odpadów przy ul. Ekologicznej 1 w Białej Podlaskiej – Rozbudowa składowiska odpadów o III kwaterę w Białej Podlaskiej – planowany rok rozpoczęcia - 2026 r.;
3. Inwestycje polegające na zamknięciu i rekultywacji składowisk odpadów komunalnych:
 - Zakład Zagospodarowania Odpadów przy ul. Ekologicznej 1 w Białej Podlaskiej – rekultywacja I kwatery składowiska odpadów – inwestycja jest w trakcie realizacji, przewidywany termin zakończenia rekultywacji – 2024 r.
4. Planowane nowe instalacje do termicznego przekształcania odpadów komunalnych oraz odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych:
 - PEC przy ul. Pokoju 26 w Białej Podlaskiej – Budowa Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów innych niż niebezpieczne z odzyskiem energii w Białej Podlaskiej – planowany rok rozpoczęcia 2026;

- Zakład Zagospodarowania Odpadów przy ul. Ekologicznej 1 w Białej Podlaskiej – Rozbudowa składowiska odpadów o III kwaterę w Białej Podlaskiej – planowany rok rozpoczęcia – 2026 r.

8. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. w ramach umowy przetargowej realizowana była usługa odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych oraz tzw. mieszanych. Łączny koszt tej usługi w analizowanym okresie wyniósł 5.661.459,80 zł.

Odbiór odpadów komunalnych następuje także w dwóch punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, koszt związany z utrzymaniem PSZOK za okres 1 stycznia – 31 grudnia 2023 r. to 449.712,00 zł.

Zagospodarowanie odpadów komunalnych, w tym odzysk, recykling, unieszkodliwianie lub przekazanie odpadów do odzysku, recyklingu lub unieszkodliwiania zostało powierzone spółce miejskiej Białskie Wodociągi i Kanalizacja „WOD-KAN” Sp. z o.o., która w swojej strukturze posiada Zakład Zagospodarowania Odpadów. Zgodnie z zawartą umową pomiędzy Miastem Biała Podlaska a Spółką, wszystkie odpady odbierane z nieruchomości zamieszkałych i mieszanych kierowane są do instalacji, która zajmuje się ich dalszym przetworzeniem oraz przekazaniem surowców do odzysku i recyklingu. Łączny koszt tej usługi w analizowanym okresie wyniósł 8.197.854,83 zł.

Łącznie w okresie od stycznia do grudnia 2023 r. na system gospodarowania odpadami komunalnymi wydatkowano kwotę 14.913.016,56 zł. Rodzaje wydatków pokazuje tabela poniżej.

Lp.	Zadanie	Wartość za okres rozliczeniowy
1	Odbieranie transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych	13.859.314,63 zł
2	Tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	449.712,00 zł
3	Obsługa administracyjna systemu	587.753,93 zł
4	Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi	16.236,00 zł
Wydatki łącznie za 2023 r.		14.913.016,56 zł

9. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu, których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina jest zobowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbiór odpadów komunalnych. W 2023 r. na terenie miasta Biała Podlaska nie zaistniała taka sytuacja, a co za tym idzie nie było konieczności wydania przez Prezydenta Miasta Biała Podlaska decyzji administracyjnej wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

10. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

1. W roku 2023 przetwarzaniu poddano **529,604 Mg** zmieszanych odpadów komunalnych z czego:
 - składowaniu poddano: **0,0 Mg**,
 - innym procesom niż składowanie poddano: **529,604 Mg**,
2. Masa odpadów o kodzie 19 05 09 przekazanych do składowania, powstałych po sortowaniu albo mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych: **9,4355 Mg**.
3. Masa odpadów o kodzie 19 12 12 przekazanych do składowania, powstałych po sortowaniu albo mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych: **196,5286 Mg**.
4. Masa odpadów o kodzie 19 12 12 przekazanych do składowania, powstałych po sortowaniu albo mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu odpadów selektywnie odebranych: **2.605,2407 Mg**.
5. Do składowania na składowisku odpadów (proces D5) przekazano łącznie **1.184,16 Mg** następujących rodzajów odpadów:
 - 20 02 03 Inne odpady nieulegające biodegradacji: **76,82 Mg**,
 - ex 20 01 99 Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – popiół: **1.157,34 Mg**.
6. Ilość odpadów zielonych ulegających biodegradacji o kodzie 20 02 01 odebranych z terenu gminy: **3.539,38 Mg**.

11. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania w 2023 r. wynosiła 2.149,3986 Mg, natomiast stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do łącznej masy odebranych i zebranych odpadów komunalnych wyniósł 10,6 %.

12. Podsumowanie i wnioski

W 2023 r. na terenie miasta Biała Podlaska odebrano łącznie 22.278,5640 Mg odpadów komunalnych, a więc o ok. 4% mniej niż w roku 2022 (23.183,5300 Mg). Nie wszystkie odpady komunalne trafiają jednak do systemu, część odpadów komunalnych mieszkańcy miasta zagospodarowują we własnym zakresie, np.: odpady ulegające biodegradacji pochodzące z terenów zielonych i ogrodów oraz niektóre odpady kuchenne - w przydomowych kompostownikach. Na terenie miasta w 2023 r. w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgłoszonych zostało 1808 kompostowników, w których szacuje się że zagospodarowano 626,4720 Mg odpadów ulegających biodegradacji. Ponadto mieszkańcy wykorzystują też część odpadów z papieru, tektury i drewna jako paliwo.

Jednocześnie pomimo znacznego wzrostu kosztów związanych z odbiorem, transportem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych, stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2023 r. nie została podwyższona. Wynikiem czego dochody uzyskiwane z tytułu opłat ponoszonych przez mieszkańców nie pokryły wydatków poniesionych na system gospodarki odpadami komunalnymi. Zgodnie z zapisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach system gospodarki odpadami powinien się samofinansować, tymczasem w 2023 r. wydatki przewyższyły dochody już o 5.883.701,38 zł (w 2022 r. deficyt wynosił 1.652.026,28 zł). Dalsze utrzymanie stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na obecnym poziomie rodzi skutek powiększającego się deficytu, który będzie wymagał coraz większego pokrycia ze środków budżetu miasta, kosztem inwestycji czy budowy dróg. W interesie budżetu miasta, czyli wszystkich jego mieszkańców, jest zatem skorygowanie wysokości stawek opłat w 2024 r.

Priorytetowym zadaniem jest prowadzenie działań informacyjnych zachęcających mieszkańców miasta do bardziej aktywnego działania na rzecz selektywnej zbiórki odpadów oraz prowadzenie zajęć edukacyjnych w szkołach i przedszkolach – tak, aby np. „poprzez zabawę” od najmłodszych lat uczyć dzieci segregacji odpadów i dbania o środowisko. Szkoły i przedszkola znajdujące się na terenie miasta Biała Podlaska systematycznie realizują edukację ekologiczną. Od kilku lat prowadzona jest segregacja odpadów produkowanych w szkołach i przedszkolach. Na terenie szkół i przedszkoli organizowane są zbiórki makulatury, elektrośmieci, plastikowych nakrętek, baterii, zużytych telefonów komórkowych itp. Społeczność szkolna i przedszkolna regularnie uczestniczy w akcjach "Sprzątanie świata". Ponadto na terenie kilku zespołów szkół znajdują się pojemniki serduszka, do których zbierane są nakrętki plastikowe, które następnie przekazywane są organizacjom o charakterze dobroczynnym.

W 2023 r. Miasto Biała Podlaska i Szkoła Podstawowa nr 2 ponownie przystąpiły do ogólnopolskiego konkursu „Polska Stolica Recyklingu” w ramach którego prowadzona była zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz usługa EKOzwrotów polegająca na bezpłatnym zwrocie w Paczkomatach niepotrzebnych przedmiotów nadających się do ponownego użycia. Mieszkańcy miasta zebrali 31.268 kg elektrycznych śmieci, nadano też około 7000 przedmiotów o łącznej wadze 1415 kg. Dzięki wielkiemu zaangażowaniu uczniów, ich rodziców i wszystkich mieszkańców miasta, Biała Podlaska zdobyła statuetkę Polskiej Stolicy Recyklingu a Szkoła Podstawowa nr 2 za zajęcie pierwszego miejsca otrzymała nagrodę w wysokości 50.000 zł. Jest to wspaniała inicjatywa angażująca mieszkańców miasta

we wspólne działanie na rzecz ochrony środowiska naturalnego, podwyższająca świadomość ekologiczną lokalnej społeczności i powinna być kontynuowana.

Z up. PREZYDENTA
MIASTA BIAŁA PODLASKA

MACIEJ BUCZYŃSKI
Zastępca Prezydenta Miasta

Sporządziła:
Katarzyna Jędrzejczyk
Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska
Referat Gospodarki Odpadami